

Оцінка стану новонародженого

Федорів Сніжана

Група 25-

62 роки тому в 1952 році, перша американська жінка-професор, магістр в області охорони здоров'я, директор підрозділу Національного фонду природжених вад – Вірджинія Апгар запропонувала систему визначення стану новонароджених на першій хвилині життя за 10 бальною системою – «Оцінка новонародженого за шкалою Апгар». Для простоти запам'ятовування критеріїв оцінки скористалася початковими літерами свого прізвища:

- A— зовнішній вигляд дитини (колір шкіри);
- P — пульс дитини(ЧСС);
- G— гримаса, (реакція у відповідь на подразник);
- A— активність і м'язовий тонус малюка;
- R — дихальні рухи дитини.

Кожен критерій оцінюється кількістю балів від 0 до 2. Сума балів визначає стан дитини в певний момент і становить діапазон від 0 до 10.

Оцінка за шкалою Апгар несе в собі повну інформацію про дитину і призначена в першу чергу для лікаря пологового будинку, щоб мати можливість швидкого реагування та визначення, яким з малюків потрібна екстрена допомога у невідкладних лікувальних процедурах, або всього лише більш пильну увагу.

Методика підрахунку балів

КІЛЬКІСТЬ БАЛІВ ДАЄ ОЦІНКУ І УЗАГАЛЬНЮЄ РЕАКЦІЮ МАЛЮКА НА ПЕРШІЙ ХВИЛИНІ ЖИТТЯ (У ПОЗАМАТКОВОЇ СЕРЕДОВИЩІ) – ВІДНОВЛЕННЯ ПОРУШЕНЬ ВАЖЛИВИХ ФУНКЦІЙ ОРГАНІЗМУ, ЗАХОДІВ СПРЯМОВАНИХ НА ВІДНОВЛЕННЯ МОЖЛИВОГО ЗБОЮ СЕРЦЕВИХ СКОРОЧЕНЬ, ПОРУШЕННЯ ДИХАННЯ ПІД ЧАС ПОЛОГІВ. КОЖНОМУ З П'ЯТИ КРИТЕРІЇВ ПРИСВОЮЮТЬ БАЛИ – 0, 1 АБО 2 БАЛИ. НАЙКРАЩИМ СУМАРНИМ ПОКАЗНИКОМ Є – 8, 9 І 10 БАЛІВ.

ОЦІНКУ ЗА ДАНОЮ ШКАЛОЮ ВИЗНАЧАЮТЬ НА ПЕРШІЙ ТА П'ЯТІЙ ХВИЛИНІ ПІСЛЯ ПОЛОГІВ. ТОМУ, ЇХ ЗАВЖДИ ДВІ – НАПРИКЛАД, 7/8 АБО 8/9 БАЛІВ. ЗАЗВИЧАЙ НА П'ЯТІЙ ХВИЛИНІ МАЛЮК МОЖЕ ДОДАТИ ДО 2 БАЛІВ. ЯКЩО СУМА БАЛІВ НА П'ЯТІЙ ХВИЛИНІ ЖИТТЯ ДИТИНИ НЕ ПЕРЕВИЩУЄ -7, ПРОТЯГОМ 20 ХВИЛИН, ЧЕРЕЗ КОЖНІ 5 ХВИЛИН ПРОВОДЯТЬ КОНТРОЛЬНИЙ ОГЛЯД.

- Показник результату за шкалою Апгар 7, 8, 9 і 10 балів характеризує стан новонародженого без видимих патологій. Максимальну оцінку — 10 одержує дуже мало дітей, в основному – 7/8 і 8/9 балів. Друга оцінка, що виставляється на п'ятій хвилині, зазвичай на 1, 2 бала вище, хоча і не завжди. Вона може залишатися, наприклад – 8/8 або 9/9. Таких діток відразу прикладають до грудей мами і віддають під її опіку.
- Стан новонароджених оцінене в 6 балів — свідчення неустановившогося дихання, зниженого м'язового тону, слабкого реагування на подразники з частотою пульсу до 100 ударів/хв і більше. Такий стан – свідчення середнього ступеня асфіксії (недолік кисню). Стан оцінене 6 бальною оцінкою, вважають задовільним, але потребує певних лікувальних заходів.
- Термінова реанімаційна допомога — заходи щодо запобігання розвитку ускладнень чи порятунок життя, потрібно малюкам стан яких оцінено від 4 до 6 балів.
- Результат по даній системі на першій хвилині народження – від 0 до 3 балів, свідчення уповільненої пульсу, зміни або відсутності дихання, шкірний покрив блідий, відзначається м'язова атонія. Такий стан – результат важкої асфіксії.

Низький показник за шкалою Апгар – від 3 до 6 обумовлений тим, що в дитини гострий брак кисню, і це свідчення наявності хронічної гіпоксії, яка сформувалася ще в період вагітності, або кисневе голодування, що сталася під час пологів.

Причиною хронічної гіпоксії може бути:

- ПАТОЛОГІЯ ВАГІТНОСТІ;
- МОЖЛИВІ ВАДИ РОЗВИТКУ ПЛОДА.

ПРИЧИНА ГОСТРОЇ ГІПОКСІЇ – РІЗНА СТУПІНЬ УСКЛАДНЕННЯ ПРИ ПОЛОГАХ. ДЕТАЛЬНІШЕ ПРО НЕБЕЗПЕКУ ГІПОКСІЇ ДЛЯ ЗДОРОВ'Я МАЙБУТНЬОЇ ДИТИНИ ?

НЕ ЗАВЖДИ НИЗЬКА ОЦІНКА КРИТЕРІЮ, МОЖЕ ПРИВЕСТИ ДО ПЛАЧЕВНИХ РЕЗУЛЬТАТІВ. ПОЗИТИВНА ДИНАМІКА В СТАНІ МАЛЮКА, ЗА ШКАЛОЮ АПГАР, ДОЗВОЛЯЄ СПОДІВАТИСЯ НА ПОЗИТИВНИЙ РЕЗУЛЬТАТ. ЯКЩО ПРОТЯГОМ П'ЯТИ ХВИЛИН МАЛЮК ДОДАСТЬ СОБІ 1 АБО 2 БАЛИ, ЯКИЙ ПІДНІМЕ ПОКАЗНИК, ХОЧА Б ДО 6, У НЬОГО Є ШАНС ВИДЕРТИСЯ. В ПЕРЕВАЖНІЙ БІЛЬШОСТІ, ТАКІ ДІТКИ ЦІЛКОМ НОРМАЛЬНІ І ЗДОРОВІ, ЛИШЕ ДЕЯКИМ МОЖЛИВО ЗНАДОБИТИСЯ ЛІКУВАННЯ АБО СПОСТЕРЕЖЕННЯ У НЕВРОЛОГА.

НЕДОНОШЕНІ ДІТИ МАЮТЬ ОЦІНКУ КРИТЕРІЮ НИЖЧЕ, НІЖ ДОНОШЕНІ ДІТИ І ВОНА РІДКО ПЕРЕВИЩУЄ ПОКАЗНИК В 6 БАЛІВ. АЛЕ НЕ ВАРТО ЗАСМУЧУВАТИСЯ ВІДСУТНІСТЮ 9 АБО 10 БАЛІВ, АДЖЕ ЦЕ ТЕСТ ЧИСТО ПОПЕРЕДНІЙ, І В ОСНОВНОМУ ПРИЗНАЧЕНИЙ ДЛЯ ЛІКАРСЬКОГО АНАЛІЗУ. А ПОДАЛЬШИЙ РОЗВИТОК ДИТИНИ ЗАЛЕЖИТЬ ТІЛЬКИ ВІД УВАГИ ТА ТУРБОТИ БАТЬКІВ.

Причини несприятливих проявів

ВАЖКІ СТАНИ НОВОНАРОДЖЕНИХ ОБУМОВЛЕНІ НЕ ТІЛЬКИ НАЯВНІСТЮ АСФІКСІЇ ПІД ЧАС ПОЛОГІВ АБО ВІДРАЗУ Ж ПІСЛЯ НИХ. ВОНИ МОЖУТЬ БУТИ НАСЛІДКОМ БЕЗЛІЧИ ІНШИХ ЧИННИКІВ – ТРАВМ АБО ІНФЕКЦІЙ.

ЛЕГКА ФОРМА УРАЖЕННЯ МОЗКУ – «СИНДРОМ НЕРОВО-РЕФЛЕКТОРНОЇ ЗБУДЛИВОСТІ», ОЦІНЮЄТЬСЯ ЗА ШКАЛОЮ АПГАР 7 БАЛІВ

СЕРЕДНІЙ СТУПІНЬ ТЯЖКОСТІ – «СИНДРОМ ПРИГНІЧЕННЯ ЦЕНТРАЛЬНОЇ НЕРОВОЇ СИСТЕМИ», І «ГІПЕРТЕНЗІЙНОГО-ГИДРЕЦЕФАЛЬНИЙ СИНДРОМ» ОЦІНЮЮТЬ ВІД 6 ДО 7. ПРИЧИНОЮ МОЖУТЬ СЛУЖИТИ НЕСПРИЯТЛИВІ ЧИННИКИ ПЕРЕБІГУ ВАГІТНОСТІ І ПОЛОГІВ.

ВАЖКІ УРАЖЕННЯ ЦНС ВИКЛИКАЮТЬ КОМАТОЗНИЙ ТА СУДОМНИЙ СИНДРОМ, ТА АТЕСТАЦІЯ ЗА ДАНОЮ ШКАЛОЮ = 1 / 4 ОДИНИЦІ. ТАКИХ ДІТЕЙ ПЕРЕВОДЯТЬ З ПОЛОГОВОГО БУДИНКУ В СТАЦІОНАР І ЛИШЕ ПРИ СТІЙКОМУ ПОКРАЩЕННІ СТАНУ З ОЦІНКОЮ В 7, ВИПИСУЮТЬ ДОДОМУ ПІД КОНТРОЛЬ ПЕДІАТРА І НЕВРОЛОГА.

БІЛЬШІСТЬ ДІТЕЙ З ПОКАЗНИКАМИ ЗА 6/7 БАЛІВ, ЯКІ ПЕРЕНЕСЛИ ЛЕГКУ, СЕРЕДНЮ АБО НАВІТЬ ВАЖКУ ФОРМУ ПЕРИНАТАЛЬНОЇ ФОРМИ ЕНЦЕФАЛОПАТІЮ, ПРИ НАЛЕЖНОМУ ДОГЛЯДІ ПОВНІСТЮ ВІДНОВЛЮЮТЬ ДІЯЛЬНІСТЬ ЦНС. ТАК, ЩО НИЗЬКИЙ, ПОЧАТКОВИЙ ПОКАЗНИК ЗА ШКАЛОЮ АПГАР НЕ ПРИВІД ДЛЯ ПАНІКИ.

Оцінка критеріїв — від сердечка до кольору шкіри

Робота серця

Сердечко малюка працює інтенсивніше, ніж у дорослої людини. Частота серцевого ритму, в ідеалі – 130/хв, 140/хв. Така робота серця оцінюється в 2 бали. Уповільнення серцебиття – 1 , за відсутності серцебиття або одиничних проявах = 0 .

ЧАСТОТУ СЕРЦЕВИХ СКОРОЧЕНЬ (ЧСС) ВИЗНАЧАЮТЬ, ПРОТЯГОМ ШЕСТИ СЕКУНД НА ПЕРШІЙ ХВИЛИНІ ЖИТТЯ ДИТИНИ. МЕТОДОМ:

- ВИСЛУХОВУВАННЯ;

- ПАЛЬПАЦІЇ – ПРОМАЦУВАННЯ ГРУДНОЇ КЛІТИНИ ДЛЯ ВИЗНАЧЕННЯ СЕРЦЕБИТТЯ;

ПРОМАЦУВАННЯ ПУЛЬСУ НА СТЕГНОВИХ, СОННИХ АБО ПУПКОВИХ АРТЕРІЯХ.

РЕЗУЛЬТАТ СКОРОЧЕНЬ СЕРДЕЧКА, ВИЗНАЧЕНОГО ЗА ШІСТЬ СЕКУНД, МНОЖАТЬ НА ЧИСЛО – 10, І ВИЗНАЧАЮТЬ КІЛЬКІСТЬ СКОРОЧЕНЬ В ХВИЛИНУ.

- ДІТКАМ, У ЯКИХ ЧСС В ХВИЛИНУ МЕНШЕ 100 УДАРІВ, РОБЛЯТЬ ШТУЧНУ ВЕНТИЛЯЦІЮ ЛЕГЕНЬ КИСНЕМ ДО НОРМАЛІЗАЦІЇ ЧСС.

- ПРИ РЕЗУЛЬТАТІ ЧСС ПЕРЕВИЩУЄ ПОКАЗНИК 100/СЕК. – ОЦІНЮЄТЬСЯ СТАН ШКІРНОГО ПОКРИВУ.

Показник дихання

ПРИ НОРМАЛЬНОМУ ДИХАННІ ДИТИНА РОБИТЬ В ХВИЛИНУ ВІД 40 ДО 45 ДИХАЛЬНО-ВЫДЫХАТЕЛЬНЫХ РУХІВ. ПРОНИЗЛИВИЙ КРИК ГУЧНИЙ, В ЦЬОМУ ВИПАДКУ МАЛЮК ЗАРОБЛЯЄ +2 ОЧКИ. ПРИ СПОВІЛЬНЕНОМУ І НЕРЕГУЛЯРНОМУ ДИХАННІ, НЕГОЛОСНОМУ КРИКУ АБО СТОГОНІ ЗАМІСТЬ НЬОГО, ДИТИНА ЗАРОБЛЯЄ ОДИНИЦЮ. ПРИ ВІДСУТНОСТІ ТОГО Й ІНШОГО – АТЕСТАЦІЯ = 0.

- ЯКЩО У ДИТИНИ ДИХАННЯ ВІДСУТНЄ, В УМОВАХ ПОЛОГОВОЇ ОПЕРАЦІЙНОЇ, ЩОБ НЕ ВТРАТИТИ ДОРОГОЦІННИЙ ЧАС, ЙОМУ ЗА ДОПОМОГОЮ МІШКА «АМБУ» РОБЛЯТЬ ВЕНТИЛЯЦІЮ ЛЕГЕНІВ – ДО РОТА І НОСИКА ПРИКЛАДАЄТЬСЯ МАСКА, І ЗА ДОПОМОГОЮ ГУМОВОГО МІШКА ВРУЧНУ НАГНІТАЄТЬСЯ ПОВІТРЯ В ЛЕГЕНІ МАЛЮКА. НАДАВШИ ПЕРШУ ДОПОМОГУ І СТАБІЛІЗУВАВШИ ДИХАННЯ ДИТИНИ, ЙОГО ПЕРЕВОДЯТЬ В РЕАБІЛІТАЦІЙНИЙ БЛОК.

- ПРИ СУДОРОЖНОМУ, ПОВЕРХНЕВОМУ, АБО НЕРЕГУЛЯРНОМУ ДИХАННІ, ПРОВОДИТЬСЯ ПРОЦЕДУРА ВЕНТИЛЯЦІЇ ЛЕГЕНІВ. ПРИ ТАКИХ НЕСТАНДАРТНИХ СИТУАЦІЯХ ПРО ВИСОКИХ -9/10 ПОКАЗНИКАХ МОВА НЕ ЙДЕ.

- ЯКЩО САМОСТІЙНЕ ДИХАННЯ І РЕГУЛЯРНЕ – ОЦІНЮЮТЬ ЧСС І ПОКАЗАННЯ ЗА ШКАЛОЮ АПГАР. ЦЕ МОЖУТЬ БУТИ ПОКАЗНИКИ 7/8 АБО 8/9.

Оцінка м'язового тонусу

ЯКЩО З НОВОНАРОДЖЕНИМ ВСЕ В НОРМІ, ЩОЙНО НАРОДИВШИСЬ, ВІН ПРАГНЕ ПОЗБУТИСЯ ВІД ПОЗИ «ЕМБРІОНА» І, ВІДЧУВШИ СВОБОДУ АКТИВНО РОЗМАХУЄ РУЧКАМИ — ОТРИМУЄ 2 ЗАПОВІТНІ ОЧКИ. НЕ ВИКЛЮЧЕНО, ЩО САМЕ ВОНИ ЗБІЛЬШАТЬ ЙОГО ПОКАЗНИКИ ДО ОЦІНКИ 9/9 АБО НАВІТЬ ДО 9/10. ПРИ ЗІГНУТИХ РУЧКАХ І НІЖКАХ, СЛАБКИХ І РІДКІСНИХ РУХАХ – 1 БАЛ, ЗА ШКАЛОЮ ОЦІНЮЄТЬСЯ ЯК 4/6 АБО 6/7 З УРАХУВАННЯМ СЕРЦЕБИТТЯ І ПОКАЗНИКОМ ДИХАННЯ. ВІДСУТНІСТЬ РУХІВ = 0 БАЛІВ.

Оцінка рефлексів

НЕЗВАЖАЮЧИ НА СВОЮ БЕЗПОРАДНІСТЬ, ЗАВДЯКИ ВРОДЖЕНИМ РЕФЛЕКСАМ, ТІЛЬКИ ЩО НАРОДЖЕНА ДИТИНА ВЖЕ БАГАТО ЧОГО ВМІЄ. ЯВНО ВИРАЖЕНІ КОВТАЛЬНІ, СМОКТАЛЬНІ І ХАПАЛЬНІ РЕФЛЕКСИ ДОДАДУТЬ В ЙОГО СКАРБНИЧКУ ЩЕ 2 ОЧКИ. ЦЕ НАБЛИЗИТЬ ЙОГО ДО ЗАПОВІТНИХ 10 БАЛАМ. ВІДСУТНІСТЬ ДЕЯКИХ РЕФЛЕКСІВ АБО ЇХ НЕДОСТАТНЯ ВИРАЖЕНІСТЬ, ОБМЕЖУЄТЬСЯ ОЦІНКОЮ +1, А ПОВНА ВІДСУТНІСТЬ РЕФЛЕКСІВ =0.

Колір шкірного покриву

В ІДЕАЛІ, БЛІДО-РОЖЕВИЙ АБО ЯСКРАВО – РОЖЕВИЙ КОЛІР НОВОНАРОДЖЕНОГО + 2 БАЛИ. ТАКИМ ЧИНОМ, СУКУПНІСТЬ 2Х БАЛІВ ВСІХ П'ЯТИ ПОКАЗНИКІВ ПРИЗВОДИТЬ ДО ІДЕАЛЬНОГО ВАРІАНТУ = 10 БАЛАМ.

НАЯВНІСТЬ НА РУКАХ І НІЖКАХ СИНЮШНОГО ВІДТІНКУ ПОКАЗНИК ГІПОКСІЇ. ОЦІНКА +1 . НАДТО БЛІДА ШКІРА ІЗ СИНЮШНИМ ВІДТІНКОМ = 0.

ЗАГАЛЬНА ОЦІНКА, ЯКУ ЗАРОБИВ НОВОНАРОДЖЕНИЙ, ВПИСУЄТЬСЯ В КАРТУ ДИТИНИ ПРИ ВИПИСЦІ З ПОЛОГОВОГО БУДИНКУ. ВОНА Є ПОКАЗНИКОМ ДЛЯ ДІЛЬНИЧНОГО ПЕДІАТРА, ЩОБ ВІДРАЗУ ЗВЕРНУТИ УВАГУ НА МОЖЛИВІ ПРОБЛЕМИ У СТАНІ ЗДОРОВ'Я МАЛЮКА. ЗГІДНО З ЦИМИ РЕЗУЛЬТАТАМИ, СКЛАДАЄТЬСЯ ГРАФІК ЩЕПЛЕНЬ І ЗАБЕЗПЕЧУЄТЬСЯ БІЛЬШ ПИЛЬНЕ МЕДИЧНЕ ОБСЛУГОВУВАННЯ.

НЕ ВАРТО ЗАСМУЧУВАТИСЯ З ПРИВОДУ НИЗЬКИХ ПОКАЗНИКІВ. ОЦІНКА НОВОНАРОДЖЕНОГО ЗА ШКАЛОЮ АПГАР ЗІ СТАНДАРТАМИ В 10 БАЛІВ, НЕ Є ПОКАЗНИКОМ ЙОГО РОЗВИТКУ Й ОЦІНКОЮ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОГО ПОТЕНЦІАЛУ. ТУРБОТА, ЛЮБОВ І УВАГУ ДОЗВОЛЯТЬ ДИТИНІ НАДАЛІ ОТРИМУВАТИ ВІДМІННІ ОЦІНКИ НЕЗАЛЕЖНО ВІД ТИХ, ЯКІ ВІН ОТРИМАВ В ПОЛОГОВОМУ БУДИНКУ.

Дякую за увагу ;)